

Обґрунтування до питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії в Україні воєнного стану»

У зв'язку з повномасштабним вторгнення на територію України, військ Російської Федерації, та введенням воєнного стану згідно з Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022, продовженого Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, за результатом моніторингу проведення розрахунків на роздрібному ринку електричної енергії, вбачається поступове зниження проведення розрахунків за спожиту електричну енергію по всім категоріях споживачів постачальників універсальних послуг (далі – ПУП).

Водночас, на ПУП відповідно до вимог Закону України «Про ринок електричної енергії» покладаються спеціальні обов'язки, з постачання електричної енергії побутовим споживачам за фіксованими цінами, з одночасним виконанням обов'язку щодо купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом у приватних домогосподарств.

ПУП мають право отримувати компенсацію витрат за надання оператору системи передачі послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

При цьому, розрахунок за придбану електричну енергію, відповідно до укладених договорів про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом приватним домогосподарством, ПУП здійснює в рахунок власних обігових коштів наявних на поточних рахунках, з подальшим наданням до НЕК «Укренерго» (ОСП) актів приймання-передачі та відповідних розрахунків вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

Враховуючи значний розмір зменшення надходження грошових коштів за послуги з постачання та передачі електричної енергії на ринку електричної енергії, та у зв'язку з необхідністю сталого функціонування ПУП, як постачальників на яких покладено спеціальний обов'язок щодо постачання електричної енергії побутовим (населенню) та малим непобутовим споживачам, Департаментом роздрібного ринку електричної енергії розроблено проект постанови НКРЕКП «Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії в Україні воєнного стану», якою пропонується:

врегулювати питання здійснення ПУП оплати за придбану електричну енергію вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств на період дії воєнного стану в Україні та після його відміни або скасування;

врегулювати питання визначення обсягів виробленої електричної енергії генеруючими установками приватних домогосподарств на період дії воєнного стану в Україні та після його відміни або скасування;

врегулювати питання отримання ПУП компенсації витрат на послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, на період дії воєнного стану в Україні та після його відміни або скасування.

Зважаючи на вищезазначене та актуальність зазначених питань, Департамент роздрібного ринку електричної енергії пропонує прийняти проект постанови НКРЕКП «Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії в Україні воєнного стану».

**Директор Департаменту роздрібного
ринку електричної енергії**

Ігор ГОРОДИСЬКИЙ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії в Україні воєнного стану

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» та у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженого Указами Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022 та від 18 квітня 2022 року № 259/2022, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Постачальникам електричної енергії, що виконують функцію постачальника універсальних послуг (далі – ПУП), на період дії воєнного стану в Україні та протягом 60 днів після його припинення чи скасування, здійснювати купівлю електричної енергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств в обсязі, що перевищує місячне споживання електричної енергії таким приватним домогосподарством, за «зеленим» тарифом, установленим НКРЕКП, за договором про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом із дотриманням Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), від 14 березня 2018 року № 312, з урахуванням таких особливостей:

1) ПУП має забезпечувати мінімальний гарантований розмір оплати придбаної у побутового споживача електричної енергії, виробленої генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного домогосподарства з енергії сонячного випромінювання, енергії вітру та на комбінованих вітро-сонячних генеруючих системах.

ПУП визначає мінімальний гарантований розмір оплати, O_v (грн) на підставі даних щодо обсягів електричної енергії, виробленої генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного господарства понад власне споживання приватним домогосподарством, W (кВт·год), визначених відповідно до підпункту 1 пункту 3 цієї постанови, та ціни C , що дорівнює тарифу для населення на рівні 1,68 гривні за 1 кВт·год, яка коригується на відсоток надходження грошових коштів за електричну енергію від споживачів у відповідному календарному місяці згідно з формою № 3а – НКРЕКП, затвердженою постановою НКРЕКП від 20 грудня 2019 року № 2897, (далі – форма 3а – НКРЕКП) за формулою

$$O_v = C \frac{U_{Po}}{U_{Pr}} W,$$

де U_{Pr} – загальна сума коштів (у т. ч. вартість послуг оператора системи передачі (далі – ОСП) та оператора системи розподілу (далі – ОСР), врегулювання небалансів тощо у випадку їх включення в загальну суму коштів, що нараховується споживачеві), нарахована ПУП споживачу за фактично спожитий у звітному періоді обсяг електричної енергії з урахуванням ПДВ, що відповідає рядку 015 графі 1 форми 3а – НКРЕКП, тис грн;

U_{Po} – загальна сума коштів (у т. ч. попередня оплата (авансові платежі) на наступні періоди та/або оплата заборгованості попередніх періодів), сплачена споживачами ПУП за електричну енергію (у т. ч. за вартість послуг ОСП, ОСР, врегулювання небалансів тощо у випадку їх включення в загальну суму коштів, що нараховується споживачеві) у звітному періоді з урахуванням ПДВ, що відповідає рядку 035 графі 1 форми 3а – НКРЕКП, тис грн;

2) ПУП має здійснювати оплату за придбану електричну енергію у розмірі не менше мінімального гарантованого розміру не пізніше 60 днів після закінчення відповідного розрахункового періоду, що становить календарний місяць (крім лютого 2022 року).

Зазначений у цьому підпункті розрахунок за лютий 2022 року ПУП має здійснити в повному обсязі до 15 травня 2022 року;

3) ПУП має надавати побутовому споживачу звіт про обсяги та напрями перетоків електричної енергії на основі даних, отриманих від оператора системи, із зазначенням повної вартості придбаної електричної енергії, в паперовій або в електронній формі засобами електронного зв'язку, підписані кваліфікованим електронним підписом (КЕП) уповноваженої особи ПУП.

Повна вартість купленої електричної енергії розраховується як добуток обсягу купленої електричної енергії та «зеленого» тарифу з урахуванням розміру податкових зобов'язань, пов'язаних з купівлею-продажем електричної енергії,

виробленої генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного домогосподарства понад власне споживання.

Про розмір оплати за придбану електричну енергію, її повну вартість, сплачені податки, відкладені зобов'язання та орієнтовний термін їх виконання ПУП повідомляє власника домогосподарства додатково в паперовій або в електронній формі засобами електронного зв'язку, підписані кваліфікованим електронним підписом (КЕП) уповноваженої особи ПУП.

2. ПУП починаючи з першого дня, після спливу 60 денного строку після припинення або скасування воєнного стану, щомісячно рівними частинами проводити повну та остаточну оплату за придбану електричну енергію, вироблену генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного домогосподарства понад власне споживання протягом дії в Україні воєнного стану, а також протягом 60 днів після його припинення чи скасування, у тому числі, за обсяги, які визначені шляхом коригування за фактичними показами лічильника(ів), згідно з підписаними звітами, та з урахуванням проведених мінімальних гарантованих оплат.

3. ОСР має визначати обсяги відпуску електричної енергії генеруючими установками приватних домогосподарств в період дії в Україні воєнного стану та протягом 60 днів після його припинення чи скасування, відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 311, з урахуванням таких особливостей:

1) щомісячний обсяг електричної енергії, відпущений в електричну мережу генеруючими установками приватного домогосподарства, визначається ОСР:

на основі фактичних показів лічильника(ів) у разі їх отримання за допомогою засобів дистанційної передачі даних (АСКОЕ) або зчитаних та переданих споживачем, персоналом оператора системи або постачальником послуг комерційного обліку (далі – ППКО) з відповідною фотофіксацією цих показів;

рівним нулю за розрахунковий період (місяць) у разі відсутності даних щодо фактичних показів лічильників;

шляхом розподілу у відповідних попередніх розрахункових періодах обсягу відпуску електричної енергії, що визначений на основі фактичних даних, після отримання ОСР або ППКО документально підтверджених фактичних показів лічильника(ів);

2) ОСР здійснює надання послуг з приєднання електроустановок замовників, що звернулись із заявою про приєднання після 24 лютого 2022 року, відповідно до Порядку тимчасового приєднання електроустановок до системи розподілу, у період дії в Україні воєнного стану, затвердженого постановою НКРЕКП, від 26 березня 2022 року № 352.

4. ОСП має здійснювати оплату ПУП вартості наданої послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії (далі – Послуга), на період дії воєнного стану в Україні, а також протягом 60 днів після його припинення чи скасування, згідно з Порядком купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженим постановою НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641, з урахуванням таких особливостей:

1) у кожному розрахунковому періоді (календарний місяць) перераховувати ПУП кошти в обсягах податкових зобов'язань відповідного ПУП у розмірі не менше 19,5 % від вартості виробленої електричної енергії з альтернативних джерел енергії генеруючими установками приватного домогосподарства понад власне споживання (далі – сума податкових зобов'язань), яка розраховується як сума добутків обсягу купленої у споживача електричної енергії виробленої генеруючими установками приватного домогосподарства та відповідного «зеленого» тарифу. Зазначену суму податкових зобов'язань розраховує ПУП та доводить до відома ОСП разом з актом приймання-передачі Послуги.

Зазначені у цьому підпункті перерахування здійснюються ОСП в рахунок оплати вартості наданої ПУП Послуги відповідно до актів приймання-передачі Послуги.

Зазначений у цьому підпункті розрахунок за лютий 2022 року ОСП має здійснити в повному обсязі до 10 травня 2022 року;

2) ПУП здійснює розрахунок вартості Послуги та суму податкових зобов'язань, та направляє разом з актом приймання-передачі Послуги ОСП для підписання. Акт приймання-передачі має бути оформлений сторонами в паперовому або електронному вигляді скріплений кваліфікованими електронними підписами (КЕП) уповноважених осіб обох сторін;

3) ПУП надає Регулятору розрахунок вартості Послуги та копію акта приймання-передачі, оформленого відповідно до підпункту 1 цього пункту, для затвердження разом із відповідною інформацією з рядків 015 та 035 графи 1 з форми № 3а – НКРЕКП за підписом уповноваженої особи.

5. ОСП після спливу 60 денного строку після припинення або скасування воєнного стану починаючи з першого дня, здійснює 100 % доплату ПУП вартості наданої Послуги відповідно до актів приймання-передачі шляхом перерахування коштів щомісячно рівними частинами, пропорційно до сум зобов'язань ОСП перед ПУП.

6. Протягом періоду дії воєнного стану в Україні, а також протягом 60 днів після його припинення чи скасування, ОСП та ПУП не застосовувати санкції за договорами купівлі-продажу електричної енергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств та за договорами про надання послуг із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

7. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття та діє протягом дії воєнного стану в Україні, а також протягом 60 днів після його припинення чи скасування, крім пунктів 2 та 5, які діють до повного розрахунку за вироблену протягом воєнного стану генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного домогосподарства, понад власне споживання, електричну енергію та за надану Послугу.

Обґрунтування до питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії в Україні воєнного стану»

У зв'язку з повномасштабним вторгненням на територію України, військ Російської Федерації, та введенням воєнного стану згідно з Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022, продовженого Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, за результатом моніторингу проведення розрахунків на роздрібному ринку електричної енергії, вбачається поступове зниження проведення розрахунків за спожиту електричну енергію по всім категоріях споживачів постачальників універсальних послуг (далі – ПУП).

Водночас, на ПУП відповідно до вимог Закону України «Про ринок електричної енергії» покладаються спеціальні обов'язки, з постачання електричної енергії побутовим споживачам за фіксованими цінами, з одночасним виконанням обов'язку щодо купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом у приватних домогосподарств.

ПУП мають право отримувати компенсацію витрат за надання оператору системи передачі послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

При цьому, розрахунок за придбану електричну енергію, відповідно до укладених договорів про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом приватним домогосподарством, ПУП здійснює в рахунок власних обігових коштів наявних на поточних рахунках, з подальшим наданням до НЕК «Укренерго» (ОСП) актів приймання-передачі та відповідних розрахунків вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

Враховуючи значний розмір зменшення надходження грошових коштів за послуги з постачання та передачі електричної енергії на ринку електричної енергії, та у зв'язку з необхідністю сталого функціонування ПУП, як постачальників на яких покладено спеціальний обов'язок щодо постачання електричної енергії побутовим (населенню) та малим непобутовим споживачам, Департаментом роздрібного ринку електричної енергії розроблено проект постанови НКРЕКП «Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії в Україні воєнного стану», якою пропонується:

врегулювати питання здійснення ПУП оплати за придбану електричну енергію вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств на період дії воєнного стану в Україні та після його відміни або скасування;

врегулювати питання визначення обсягів виробленої електричної енергії генеруючими установками приватних домогосподарств на період дії воєнного стану в Україні та після його відміни або скасування;

врегулювати питання отримання ПУП компенсації витрат на послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, на період дії воєнного стану в Україні та після його відміни або скасування.

Зважаючи на вищезазначене та актуальність зазначених питань, Департамент роздрібного ринку електричної енергії пропонує прийняти проект постанови НКРЕКП «Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії в Україні воєнного стану».

**Директор Департаменту роздрібного
ринку електричної енергії**

Ігор ГОРОДИСЬКИЙ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії в Україні воєнного стану

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» та у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженого Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Постачальникам електричної енергії, що виконують функцію постачальника універсальних послуг (далі – ПУП), на період дії воєнного стану в Україні та протягом 45 днів після його припинення чи скасування, здійснювати купівлю електричної енергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств в обсязі, що перевищує місячне споживання електричної енергії таким приватним домогосподарством, за «зеленим» тарифом, установленим НКРЕКП, за договором про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом із дотриманням Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), від 14 березня 2018 року № 312, з урахуванням таких особливостей:

1) ПУП має забезпечувати мінімальний гарантований розмір оплати придбаної у побутового споживача електричної енергії, виробленої генеруючою установкою

(генеруючими установками) приватного домогосподарства з енергії сонячного випромінювання, енергії вітру та на комбінованих вітро-сонячних генеруючих системах.

ПУП визначає мінімальний гарантований розмір оплати, O_v (грн) на підставі даних щодо обсягів електричної енергії, виробленої генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного господарства понад власне споживання приватним домогосподарством, W (кВт·год), визначених відповідно до підпункту 1 пункту 3 цієї постанови, та ціни Π , що дорівнює тарифу для населення на рівні 1,68 гривні за 1 кВт·год, яка коригується на відсоток надходження грошових коштів за електричну енергію від споживачів у відповідному календарному місяці згідно з формою № 3а – НКРЕКП, затвердженою постановою НКРЕКП від 20 грудня 2019 року № 2897, (далі – форма 3а - НКРЕКП) за формулою

$$O_v = \Pi \frac{U_{Po}}{U_{Pr}} W,$$

де U_{Pr} – загальна сума коштів (у т. ч. вартість послуг оператора системи передачі (далі – ОСП) та оператора системи розподілу (далі – ОСР), врегулювання небалансів тощо у випадку їх включення в загальну суму коштів, що нараховується споживачеві), нарахована ПУП споживачу за фактично спожитий у звітному періоді обсяг електричної енергії з урахуванням ПДВ, що відповідає рядку 015 графі 1 форми 3а -НКРЕКП, тис грн;

U_{Po} – загальна сума коштів (у т. ч. попередня оплата (авансові платежі) на наступні періоди та/або оплата заборгованості попередніх періодів), сплачена споживачами ПУП за електричну енергію (у т. ч. за вартість послуг ОСП, ОСР, врегулювання небалансів тощо у випадку їх включення в загальну суму коштів, що нараховується споживачеві) у звітному періоді з урахуванням ПДВ, що відповідає рядку 035 графі 1 форми 3а - НКРЕКП, тис грн;

2) ПУП має здійснювати оплату за придбану електричну енергію у розмірі не менше мінімального гарантованого розміру не пізніше 45 днів після закінчення відповідного розрахункового періоду, що становить календарний місяць (крім лютого 2022 року).

Зазначений у цьому підпункті розрахунок за лютий 2022 року ПУП має здійснити в повному обсязі до кінця квітня 2022 року;

3) ПУП має надавати побутовому споживачу звіт про обсяги та напрями перетоків електричної енергії на основі даних, отриманих від оператора системи, із зазначенням повної вартості придбаної електричної енергії, в паперовій або в електронній формі засобами електронного зв'язку, підписані кваліфікованим електронним підписом (КЕП) уповноваженої особи ПУП.

Повна вартість купленої електричної енергії розраховується як добуток обсягу купленої електричної енергії та «зеленого» тарифу з урахуванням розміру податкових зобов'язань, пов'язаних з купівлею-продажем електричної енергії, виробленої генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного домогосподарства понад власне споживання.

Про розмір оплати за придбану електричну енергію, її повну вартість, сплачені податки, відкладені зобов'язання та орієнтовний термін їх виконання ПУП повідомляє власника домогосподарства додатково в паперовій або в електронній формі засобами електронного зв'язку, підписані кваліфікованим електронним підписом (КЕП) уповноваженої особи ПУП.

2. ПУП починаючи з першого дня, після спливу 45 денного строку після припинення або скасування воєнного стану, щомісячно рівними частинами проводити повну та остаточну оплату за придбану електричну енергію, вироблену генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного домогосподарства понад власне споживання протягом дії в Україні воєнного стану, а також протягом 45 днів після його припинення чи скасування, у тому числі, за обсяги, які визначені шляхом коригування за фактичними показами лічильника(ів), згідно з підписаними звітами, та з урахуванням проведених мінімальних гарантованих оплат.

3. ОСР визначати обсяги відпуску електричної енергії генеруючими установками приватних домогосподарств в період дії в Україні воєнного стану та протягом 45 днів після його припинення чи скасування, відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 311, з урахуванням таких особливостей:

1) щомісячний обсяг електричної енергії, відпущений в електричну мережу генеруючими установками приватного домогосподарства, визначається ОСР:

на основі фактичних показів лічильника(ів) у разі їх отримання за допомогою засобів дистанційної передачі даних (АСКОЕ) або зчитаних та переданих споживачем, персоналом оператора системи або постачальником послуг комерційного обліку (далі – ППКО) з відповідною фотофіксацією цих показів;

рівним нулю за розрахунковий період (місяць) у разі відсутності даних щодо фактичних показів лічильників;

шляхом розподілу у відповідних попередніх розрахункових періодах обсягу відпуску електричної енергії, що визначений на основі фактичних даних, після отримання ОСР або ППКО документально підтверджених фактичних показів лічильника(ів);

2) ОСР здійснює надання послуг з приєднання електроустановок замовників, що звернулись із заявою про приєднання після 24 лютого 2022 року, відповідно до Порядку тимчасового приєднання електроустановок до системи розподілу, у період дії в Україні воєнного стану, затвердженого постановою НКРЕКП, від 26 березня 2022 року № 352.

4. ОСП здійснювати оплату ПУП вартості наданої послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії (далі – Послуга), на період дії воєнного стану в Україні, а також протягом 45 днів після його припинення чи скасування, згідно з Порядком купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженим постановою НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641, з урахуванням таких особливостей:

1) у кожному розрахунковому періоді (календарний місяць) перераховувати ПУП кошти в обсягах податкових зобов'язань відповідного ПУП у розмірі не менше 19,5 % від вартості виробленої електричної енергії з альтернативних джерел енергії генеруючими установками приватного домогосподарства понад власне споживання (далі – сума податкових зобов'язань), яка розраховується як сума добутоків обсягу купленої у споживача електричної енергії виробленої генеруючими установками приватного домогосподарства та відповідного «зеленого» тарифу. Зазначену суму податкових зобов'язань розраховує ПУП та доводить до відома ОСП разом з актом приймання-передачі Послуги.

Зазначені у цьому підпункті перерахування здійснюються ОСП в рахунок оплати вартості наданої ПУП Послуги відповідно до актів приймання-передачі Послуги.

Зазначений у цьому підпункті розрахунок за лютий 2022 року ОСП має здійснити в повному обсязі до 25 квітня 2022 року;

2) ПУП здійснює розрахунок вартості Послуги та суму податкових зобов'язань, та направляє разом з актом приймання-передачі Послуги ОСП для підписання. Акт приймання-передачі має бути оформлений сторонами в паперовому або електронному вигляді скріплений кваліфікованими електронними підписами (КЕП) уповноважених осіб обох сторін;

3) ПУП надає Регулятору розрахунок вартості Послуги та копію акта приймання-передачі оформленого відповідно до підпункту 1 цього пункту, для затвердження разом із формою № 3а – НКРЕКП.

5. ОСП після спливу 45 денного строку після припинення або скасування воєнного стану починаючи з першого дня, здійснює 100 % доплату ПУП вартості наданої Послуги відповідно до актів приймання-передачі шляхом перерахування коштів щомісячно рівними частинами, пропорційно до сум зобов'язань ОСП перед ПУП.

6. Протягом періоду дії воєнного стану в Україні, а також протягом 45 днів після його припинення чи скасування, ОСП та ПУП не застосовувати санкції за договорами купівлі-продажу електричної енергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств та за договорами про надання послуг із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

7. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття та діє до дня припинення чи скасування дії воєнного стану, крім пунктів 2 та 5, які діють до повного розрахунку за вироблену протягом воєнного стану генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного домогосподарства, понад власне споживання, електричну енергію та за надану Послугу.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський

Обґрунтування до питання про прийняття постанови НКРЕКП «Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії воєнного стану»

У зв'язку з повномасштабним вторгненням на територію України, військ Російської Федерації, та введенням воєнного стану згідно з Указом Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022, продовженого Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, за результатом моніторингу проведення розрахунків на роздрібному ринку електричної енергії, вбачається поступове зниження проведення розрахунків за спожиту електричну енергію по всім категоріях споживачів постачальників універсальних послуг (далі – ПУП).

Водночас, на ПУП відповідно до вимог Закону України «Про ринок електричної енергії» покладаються спеціальні обов'язки, з постачання електричної енергії побутовим споживачам за фіксованими цінами, з одночасним виконанням обов'язку щодо купівлі електричної енергії за «зеленим» тарифом у приватних домогосподарств.

ПУП мають право отримувати компенсацію витрат за надання оператору системи передачі послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

При цьому, розрахунок за придбану електричну енергію, відповідно до укладених договорів про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом приватним домогосподарством, ПУП здійснює в рахунок власних обігових коштів наявних на поточних рахунках, з подальшим наданням до НЕК «Укренерго» (ОСП) актів приймання-передачі та відповідних розрахунків вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії.

Враховуючи значний розмір зменшення надходження грошових коштів за послуги з постачання та передачі електричної енергії на ринку електричної енергії, та у зв'язку з необхідністю сталого функціонування ПУП, як постачальників на яких покладено спеціальний обов'язок щодо постачання електричної енергії побутовим (населенню) та малим непобутовим споживачам, Департаментом роздрібного ринку електричної енергії розроблено проект постанови НКРЕКП «Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії воєнного стану», якою пропонується:

врегулювати питання здійснення ПУП оплати за придбану електричну енергію вироблену генеруючими установками приватних домогосподарств на період дії воєнного стану в Україні та після його відміни або скасування;

врегулювати питання визначення обсягів виробленої електричної енергії генеруючими установками приватних домогосподарств на період дії воєнного стану в Україні та після його відміни або скасування;

врегулювати питання отримання ПУП компенсації витрат на послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, на період дії воєнного стану в Україні та після його відміни або скасування.

Зважаючи на вищезазначене та актуальність зазначених питань, Департамент роздрібного ринку електричної енергії пропонує прийняти проект постанови НКРЕКП «Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії воєнного стану».

**Директор Департаменту роздрібного
ринку електричної енергії**

Ігор ГОРОДИСЬКИЙ

**НАЦІОНАЛЬНА КОМІСІЯ, ЩО ЗДІЙСНЮЄ ДЕРЖАВНЕ
РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРАХ ЕНЕРГЕТИКИ
ТА КОМУНАЛЬНИХ ПОСЛУГ
(НКРЕКП)**

ПОСТАНОВА

Київ

№ _____

Про особливості визначення обсягу та проведення розрахунків за вироблену електричну енергію генеруючими установками приватних домогосподарств під час дії в Україні воєнного стану

Відповідно до законів України «Про Національну комісію, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг», «Про ринок електричної енергії» та у зв'язку з введенням воєнного стану в Україні з 05 години 30 хвилин 24 лютого 2022 року, відповідно до Указу Президента України від 24 лютого 2022 року № 64/2022 та продовженого Указом Президента України від 14 березня 2022 року № 133/2022, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг,

ПОСТАНОВЛЯЄ:

1. Постачальникам електричної енергії, що виконують функцію постачальника універсальних послуг (далі – ПУП), на період дії воєнного стану в Україні та протягом 45 днів після його припинення чи скасування, здійснювати купівлю електричної енергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств в обсязі, що перевищує місячне споживання електричної енергії таким приватним домогосподарством, за «зеленим» тарифом, установленим НКРЕКП за договором про купівлю-продаж електричної енергії за «зеленим» тарифом із дотриманням Правил роздрібного ринку електричної енергії, затверджених постановою Національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП), від 14 березня 2018 року № 312, з урахуванням таких особливостей:

1) ПУП має забезпечувати мінімальний гарантований розмір оплати придбаної у побутового споживача електричної енергії, виробленої генеруючою установкою

(генеруючими установками) приватного домогосподарства з енергії сонячного випромінювання, енергії вітру та на комбінованих вітро-сонячних генеруючих системах.

ПУП визначає мінімальний гарантований розмір оплати, O_v (грн) на підставі даних щодо обсягів електричної енергії, виробленої генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного господарства понад власне споживання приватним домогосподарством, W (кВт·год), визначених відповідно до підпункту 1 пункту 2 цієї постанови, та ціни Π , що дорівнює тарифу для населення на рівні 1,68 гривні за 1 кВт·год, яка коригується на відсоток надходження грошових коштів за електричну енергію від споживачів у відповідному календарному місяці згідно з формою № 3а – НКРЕКП, затвердженою постановою НКРЕКП від 20 грудня 2019 року № 2897 (далі – форма 3а - НКРЕКП) за формулою

$$O_v = \Pi \frac{U_{Po}}{U_{Pr}} W,$$

Де Pr – загальна сума коштів (у т. ч. вартість послуг оператора системи передачі (далі – ОСП) та оператора системи розподілу (далі – ОСР), врегулювання небалансів тощо у випадку їх включення в загальну суму коштів, що нараховується споживачеві), нарахована ПУП споживачу за фактично спожитий у звітному періоді обсяг електричної енергії з урахуванням ПДВ, що відповідає рядку 015, графі 1 форми 3а - НКРЕКП, тис грн;

U_{Po} – загальна сума коштів (у т. ч. попередня оплата (авансові платежі) на наступні періоди та/або оплата заборгованості попередніх періодів), сплачена споживачами ПУП за електричну енергію (у т. ч. за вартість послуг ОСП, ОСР, врегулювання небалансів тощо у випадку їх включення в загальну суму коштів, що нараховується споживачеві) у звітному періоді з урахуванням ПДВ, що відповідає рядку 035, графі 1 форми 3а -НКРЕКП, тис грн;

2) ПУП має здійснювати оплату за придбану електричну енергію у розмірі не менше мінімального гарантованого розміру не пізніше 45 днів після закінчення відповідного розрахункового періоду, що становить календарний місяць (крім лютого 2022 року).

Розрахунок за лютий 2022 року ПУП має здійснити в повному обсязі до кінця квітня 2022 року;

3) ПУП має надавати побутовому споживачу звіт про обсяги та напрями перетоків електричної енергії на основі даних, отриманих від оператора системи, із зазначенням повної вартості придбаної електричної енергії, в паперовій або в електронній формі засобами електронного зв'язку, підписані кваліфікованим електронним підписом (КЕП) уповноваженої особи ПУП.

Повна вартість купленої електричної енергії розраховується як добуток обсягу купленої електричної енергії та «зеленого» тарифу з урахуванням розміру податкових зобов'язань, пов'язаних з купівлею-продажем електричної енергії, виробленої генеруючою установкою (генеруючими установками) приватного домогосподарства понад власне споживання.

Про розмір оплати за придбану електричну енергію, відкладені зобов'язання та орієнтовний термін їх виконання ПУП повідомляє власника домогосподарства додатково;

4) починаючи з першого дня, після спливу 45 денного строку після припинення або скасування воєнного стану, ПУП щомісячно рівними частинами проводить повну та остаточну оплату за придбану електричну енергію, вироблену генеруючою

установкою (генеруючими установками) приватного домогосподарства понад власне споживання протягом дії в Україні воєнного стану, а також протягом 45 днів після його припинення чи скасування, у тому числі, за обсяги, які визначені шляхом коригування за фактичними показами лічильника(ів), згідно з підписаними звітами, та з урахуванням проведених мінімальних гарантованих оплат.

2. ОСР визначати обсяги відпуску електричної енергії генеруючими установками приватних домогосподарств в період дії в Україні воєнного стану, відповідно до вимог Кодексу комерційного обліку електричної енергії, затвердженого постановою НКРЕКП від 14 березня 2018 року № 311, з урахуванням таких особливостей:

1) щомісячний обсяг електричної енергії, відпущений в електричну мережу генеруючими установками приватного домогосподарства, визначається ОСР:

на основі фактичних показів лічильника(ів) у разі їх отримання за допомогою засобів дистанційної передачі даних (АСКОЕ) або зчитаних та переданих споживачем, персоналом оператора системи або постачальником послуг комерційного обліку (далі – ППКО) з відповідною фотофіксацією цих показів;

рівним нулю за розрахунковий період (місяць) у разі відсутності даних щодо фактичних показів лічильників;

шляхом розподілу у відповідних попередніх розрахункових періодах обсягу відпуску електричної енергії, що визначений на основі фактичних даних, після отримання ОСР або ППКО документально підтверджених фактичних показів лічильника(ів);

2) ОСР здійснює надання послуг з приєднання електроустановок замовників, що звернулись із заявою про приєднання після 24 лютого 2022 року, відповідно до Порядку тимчасового приєднання електроустановок до системи розподілу, у період дії в Україні воєнного стану, затвердженого постановою НКРЕКП, від 26 березня 2022 року № 352.

3. ОСП здійснювати оплату ПУП вартості наданої послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії (далі – Послуга), на період дії воєнного стану в Україні, а також протягом 45 днів після його припинення чи скасування, згідно з Порядком купівлі гарантованим покупцем електричної енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, затвердженим постановою НКРЕКП від 26 квітня 2019 року № 641, з урахуванням таких особливостей:

1) у кожному розрахунковому періоді (календарний місяць) перераховувати ПУП кошти в обсягах податкових зобов'язань відповідного ПУП у розмірі не менше 19,5 % від вартості виробленої електричної енергії з альтернативних джерел енергії генеруючими установками приватного домогосподарства понад власне споживання (далі – сума податкових зобов'язань), яка розраховується як сума добутків обсягу купленої у споживача електричної енергії виробленої генеруючими установками приватного домогосподарства та відповідного «зеленого» тарифу. Зазначену суму податкових зобов'язань розраховує ПУП та доводить до відома ОСП разом з актом приймання-передачі Послуги.

Зазначені у цьому підпункті перерахування здійснюються ОСП в рахунок оплати вартості наданої ПУП Послуги відповідно до актів приймання-передачі Послуги.

Розрахунок за лютий 2022 року ОСП має здійснити в повному обсязі до 25 квітня 2022 року;

2) ПУП здійснює розрахунок вартості Послуги та суму податкових зобов'язань, та направляє разом з актом приймання-передачі Послуги ОСП для підписання. Акт приймання-передачі має бути оформлений сторонами в паперовому або електронному

вигляді скріплений кваліфікованими електронними підписами (КЕП) уповноважених осіб обох сторін;

3) ПУП надає Регулятору розрахунок вартості Послуги та копію акта приймання-передачі оформленого відповідно до підпункту 1 пункту 3 цієї постанови, для затвердження разом із формою № 3а – НКРЕКП;

4) ОСП має здійснювати у кожному розрахунковому періоді (календарний місяць) перерахування ПУП коштів в обсягах податкових зобов'язань відповідного ПУП у розмірі не менше 19,5% від вартості виробленої електричної енергії з альтернативних джерел енергії генеруючими установками приватних домогосподарств понад власне споживання, яка розраховується як сума добутків обсягу купленої у споживачів електричної енергії виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств та відповідного «зеленого» тарифу.

Зазначені у цьому підпункті перерахування здійснюються ОСП в рахунок оплати вартості наданої ПУП Послуги відповідно до актів приймання-передачі Послуги;

5) ОСП здійснює 100 % доплату ПУП вартості наданої Послуги відповідно до актів приймання-передачі починаючи з першого дня, після спливу 45 денного строку після припинення або скасування воєнного стану шляхом перерахування коштів щомісячно рівними частинами, пропорційно до сум зобов'язань ОСП перед ПУП.

4. Протягом періоду дії воєнного стану в Україні, а також протягом 45 днів після його припинення чи скасування, ОСП та ПУП не застосовувати санкції за договорами купівлі-продажу електричної енергії, виробленої генеруючими установками приватних домогосподарств та за договорами про надання послуг із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел.

5. Ця постанова набирає чинності з дня її прийняття та діє до дня припинення чи скасування дії воєнного стану, крім підпункту 4 пункту 1 та підпункту 4 пункту 3, які діють до повного розрахунку за вироблену генеруючою установкою (генеруючими установками) приватним домогосподарством понад власне споживання протягом воєнного стану електричну енергію та за надану Послугу.

Голова НКРЕКП

К. Ущатовський